

मार्च ते ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत अतिवृष्टीमुळे व पुरामुळे शेती पिके / शेत जमीन वगळून मालमत्ता व इतर नुकसानीकरिता मदत देण्यासाठी निधी वितरीत करणेबाबत (पावसाळी हंगाम २०२३ आदेश क्र.४)...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.२२५/म-३
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०१ डिसेंबर, २०२३.

- वाचा :** १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३
२) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.६७/म-११, दि.२४.०१.२०२३.
३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.१६८/म-३, दि.२८.०७.२०२३.
४) विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे पत्र क्र.मशा/ कार्या-६/नै.आ./दुकान/टपरी/कावि- /२०२३,
दि.२१.०८.२०२३ व क्र.मशा/ कार्या-६/नै.आ./दुकाने/अनुदान मागणी/कावि-/२०२३ दि.१२.१०.२०२३.
५) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे पत्र क्र.मशा/कार्या-२/नै.आ/२०२३, ज-३, दि.२४.०८.२०२३ व
दि.०२.११.२०२३,
६) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचे पत्र क्र.मशा-७(५)/नै.आ.व्य./कावि-२५७, ३३५, ३५५, २५६ व ३९२
/२०२३, दि.२७.०७.२०२३, दि.२५.०९.२०२३, दि.०४.१०.२०२३ दि.०४.१०.२०२३ व
दि.०१.११.२०२३.
७) विभागीय आयुक्त, छ.संभाजीनगर यांचे पत्र क्र.२०२३/मशाका/नैआ/कावि, दि.३१.०८.२०२३.
८) विभागीय आयुक्त, अमरावती यांचे पत्र क्र.उपआ/नैआ/पुनर्व/मस/कावि-१८७ व ३८५
दि.१३.०७.२०२३ व दि.३१.१०.२०२३.
९) विभागीय आयुक्त, अमरावती यांचे पत्र क्र.विआअ-२६०१३(१२)/१/२०२३, REST-LA,
दि.१२.१०.२०२३
१०) विभागीय आयुक्त, पुणे यांचे पत्र क्र.मह-३/नैआ/कावि/१०५, १४७, १८२/२०२३, दि.०२.०६.२०२३,
दि.२६.०७.२०२३ व दि.३१.१०.२०२३
११) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.१६८/म-३, दि.२८.०७.२०२३ व
दि.०९.११.२०२३.

प्रस्तावना:

अतिवृष्टी, पूर व चक्रीवादळ या सारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे शेतीपिकांचे नुकसान झाल्यास पुढील हंगामामध्ये उपयोगी पडावे याकरिता शेतकऱ्यांना निविष्टा अनुदान (Input subsidy) स्वरूपात एका हंगामात एक वेळेस याप्रमाणे राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून विहित दराने मदत देण्यात येते. तसेच, राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या इतर मान्य बाबींकरिता देखील विहित दराने मदत देण्यात येते. शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२२/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३ अन्वये अतिवृष्टी, पूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे राज्यात विविध जिल्ह्यात होणाऱ्या शेतीपिकांच्या नुकसानीकरिता व इतर नुकसानीकरिता बाधितांना मदत प्रदान करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात आली आहे. त्याचप्रमाणे शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.१६८/म-३, दि.२८.०७.२०२३ व दि.०९.११.२०२३ अन्वये काही बाबींवर विशेष दराने मदत देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

मार्च ते ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत अतिवृष्टी व पूर यामुळे झालेल्या शेतीपिके व शेतजमीन वगळून मालमत्ता व इतर नुकसानीसाठी विभागीय आयुक्त, कोकण यांचेकडून दि. २१.०८.२०२३ व दि.१२.१०.२०२३ विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचेकडून दि.२४.०८.२३ व दि.०२.११.२०२३, विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचेकडून दि.२७.०७.२०२३, दि.२५.०९.२०२३, दि.०४.१०.२०२३ दि.०४.१०.२०२३ व दि.०१.११.२०२३, विभागीय आयुक्त, छ.संभाजीनगर यांचेकडून दि.३१.०८.२०२३, विभागीय आयुक्त, अमरावती यांचेकडून दि.१३.०७.२०२३, दि.३१.१०.२०२३ व दि.१२.१०.२०२३ च्या पत्रान्वये तसेच विभागीय आयुक्त, पुणे यांचे कडून दि.०२.०६.२०२३, दि.२६.०७.२०२३ व दि.३१.१०.२०२३ च्या पत्रान्वये निधी मागणीचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे.

शासन निर्णय:

मार्च ते ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत राज्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे व पूर परिस्थितीमुळे शेतीपिके व शेतजमीन मालमत्ता व इतर नुकसानीसाठी बाधितांना मदत देण्याकरिता संदर्भाधीन क्र.१ व ११ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या दरानुसार एकूण **रु.३५९३.१६ लक्ष (अक्षरी रुपये पस्तीस कोटी त्र्यान्नव लक्ष सोळा हजार फक्त)** इतका निधी वितरीत करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या प्रपत्रात लेखाशीर्षनिहाय दर्शविल्याप्रमाणे कार्यासन म-११ यांनी विभागीय आयुक्त यांचेमार्फत सर्व जिल्हाधिकारी यांना हा निधी वितरित करावा.

३. वरील निधी खर्च करताना संदर्भाधीन सर्व शासन निर्णयातील सूचनांचे व निकषांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. ज्या प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे त्याच प्रयोजनासाठी सदर निधी खर्च करण्यात यावा. ही मदत देताना केंद्र शासनाने चक्रीवादळ, पूर इत्यादी नैसर्गिक आपत्तीकरिता विहित केलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता होत असल्याची खात्री सर्व संबंधितांनी करावी. तसेच राज्य शासनाने घोषित केलेल्या अतिवृष्टी या नैसर्गिक आपत्तीकरिता अतिवृष्टीच्या निकषानुसार मंडळामध्ये २४ तासात ६५ मि.मी.पेक्षा जास्त नोंद झालेली असल्यास ही मदत अनुज्ञेय राहिल.मात्र, ज्या ठिकाणी पूर आलेला असेल त्या ठिकाणी अतिवृष्टीचा निकष लागू राहणार नाही.

४. **लाभार्थ्यांना मदत वाटपाची कार्यवाही पुर्ण झाल्यानंतर लाभार्थ्यांची यादी व मदतीचा तपशील जिल्हयांच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावा.** या सर्व सूचनांची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल.

५. सदर निधीतून करण्यात येत असलेल्या खर्चाचे लेखे निधी आहरित करण्यात येणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर ठेवण्यात यावे व करण्यात आलेल्या खर्चाचा कोषागार कार्यालये व महालेखापाल कार्यालयाशी त्रैमासिक ताळमेळ घेण्यात यावा. राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून तसेच राज्य शासनाच्या निधीमधून उपलब्ध करून दिलेला उपरोक्त निधी खर्ची पडल्यानंतर तातडीने निधीची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधितांकडून प्राप्त करून घेवून एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहिल.

६. वरील प्रयोजनासाठी प्रधान लेखाशीर्ष २२४५ - नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी अर्थसहाय, ०२ पुर चक्रीवादळे इत्यादी अंतर्गत सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविलेल्या लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध केलेल्या निधीमधून खर्च करण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३१२०११४४००९२२१९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय औ. धारूरकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई
५. मा. मंत्री (मदत, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य,
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई,
८. विभागीय आयुक्त, कोकण, नागपूर, छ.संभाजीनगर, अमरावती, पुणे व नाशिक
९. सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी.
१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
११. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१२. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१३. सर्व संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१४. वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. कार्यासन अधिकारी (म-११/म-३), मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती (कार्यासन/ म-३)

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.२२५/म-३, दि. ०१ डिसेंबर, २०२३ सोबतचे प्रपत्र
मार्च ते ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीतील शेतीपिके व शेतजमीन वगळून इतर नुकसानीकरिता निधी वितरणाबाबतचा तपशिल (रु. लाखात)

अ. क्र.	विभागीय आयुक्त	कालावधी	प्रस्तावाचा दिनांक	जिल्हा	नैसर्गिक आपत्तीमध्ये घरे पूर्णतः क्षतीग्रस्त झाली असल्यास कपडे तसेच घरगुती भांडी/ वस्तुंकरिता अर्थसहाय्य	निवारा केंद्रामध्ये अन्न वस्त्र, निवारा व औषधांचा पुरवठा	बाधित क्षेत्रातील कचरा उचलणे	मृत जनावरांना मदत/ कुक्कुटपालन शोधच्या नुकसानी साठी मदत	दोन दिवसापेक्षा अधिक कालावधीकरिता क्षेत्र/घर पाण्यात बुडालेले असल्यास /घरे पूर्णतः वाहून गेली असल्यास/ पूर्णतः क्षतीग्रस्त झाली असल्यास अनुदान	हस्तकला/ हातमाग कारागीर / बाराबलुतेदार यांना मदत	मत्स्य व्यवसायांच्या नुकसानी करिता अनुदान	दुकानदार/ टपरीधारक यांना मदत	एकूण	
					२२४५ ०१५५	२२४५ ०२१७	२२४५ ०२४४	२२४५ ०३१५	२२४५ ०२७१	२२४५ २३८१	२२४५ ०३२४	२२४५ २३८१		
१	कोकण	जून ऑक्टोबर, २०२३	२१.०८.२०२३	रत्नागिरी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२०३.६४	२०३.६४	
		ऑगस्ट, २०२३	१२.१०.२०२३	रायगड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१५.५०	१५.५०	
कोकण एकूण					०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१५.५०	२१९.१४	
२	नागपूर	जून ते जुलै, २०२३	२७.०७.२०२३	भंडारा	०.००	०.००	०.००	२१.२०	०.००	०.००	०.००	०.००	२१.२०	
		जून ते ऑक्टोबर, २०२३	२५.०९.२०२३	नागपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४३.७०	०.००	३.०२	०.५०	४७.२२
				वर्धा	०.००	०.००	०.००	०.००	२१.६६	०.००	०.६०	०.००	२२.२६	
				भंडारा	०.००	०.००	०.००	०.००	२७.०३	०.००	०.००	०.००	२७.०३	
				गोंदिया	०.००	०.००	०.००	०.००	५०.२०	०.००	०.००	०.००	५०.२०	
				चंद्रपूर	०.००	३.३८	११.२४	०.००	२०२.६०	०.०५	०.१८	०.५०	२१७.९५	
				गडचिरोली	०.००	६.९७	०.००	०.००	४२.३८	०.००	२१.२२	०.००	७०.५७	
				एकूण	०.००	१०.३५	११.२४	०.००	३८७.५७	०.०५	२५.०२	१.००	४३५.२३	
		मार्च ते मे, २०२३	०४.१०.२०२३	नागपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	२५.९९	०.००	०.००	०.००	२५.९९	
				वर्धा	०.००	०.००	०.००	०.००	११.८९	०.००	०.००	०.००	११.८९	
				भंडारा	०.००	०.००	०.००	०.००	३०.२३	०.००	०.००	०.००	३०.२३	
				गोंदिया	०.००	०.००	०.००	०.००	२९.६४	०.००	०.००	०.००	२९.६४	
				चंद्रपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	३२.६३	०.००	०.००	०.००	३२.६३	
				गडचिरोली	०.००	०.००	०.००	०.००	२२.३२	०.००	०.००	०.००	२२.३२	
				एकूण	०.००	०.००	०.००	०.००	१५२.७०	०.००	०.००	०.००	१५२.७०	
ऑगस्ट, २०२३	०४.१०.२०२३	नागपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	३४.६८	०.००	०.०१	०.५०	३५.१९			
सप्टेंबर, २०२३	०१.११.२०२३	नागपूर	०.००	०.००	०.००	०.००	५८.२०	०.००	०.००	३६७.८०	४२६.००			
नागपूर एकूण					०.००	१०.३५	११.२४	२१.२०	६३३.१५	०.०५	२५.०३	३६९.३०	१०७०.३२	

३	छ.संभाजी नगर	जुलै ते ऑगस्ट, २०२३	३१.०८.२०२३	छ.संभाजीनगर	०.००	०.००	०.००	०.००	१७.७८	०.००	०.००	०.००	१७.७८
				जालना	०.००	०.००	०.००	०.००	५.७५	०.००	०.००	०.००	५.७५
				बीड	०.००	०.००	०.००	०.००	३.९५	०.००	०.००	०.००	३.९५
				लातूर	०.००	०.००	०.००	०.००	२.८७	०.००	०.००	०.००	२.८७
				धाराशिव	०.००	०.००	०.००	०.००	१३.१६	०.००	०.००	०.००	१३.१६
				नांदेड	०.००	०.००	०.००	०.००	१५५.११	०.००	०.००	०.००	१५५.११
				परभणी	०.००	०.००	०.००	०.००	१.७९	०.००	०.००	०.००	१.७९
				हिंगोली	०.००	०.००	०.००	०.००	३.१५	०.००	०.००	०.००	३.१५
छ.संभाजीनगर एकूण					०.००	०.००	०.००	०.००	२०३.५६	०.००	०.००	०.००	२०३.५६
४	अमरावती	मार्च - मे, २०२३	१३.०७.२०२३	अमरावती	०.००	०.००	०.००	०.००	१८५.५५	०.००	०.००	०.००	१८५.५५
				यवतमाळ	०.००	०.००	०.००	०.००	५७.५६	०.००	०.००	०.००	५७.५६
				बुलडाणा	०.००	०.००	०.००	०.००	१२.४६	०.००	०.००	०.००	१२.४६
				एकूण	०.००	०.००	०.००	०.००	२५५.५७	०.००	०.००	०.००	२५५.५७
		जुलै, २०२३	१२.१०.२०२३	अकोला	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४०.६३	४०.६३	
		जून ते सप्टेंबर, २०२३	३१.१०.२०२३	यवतमाळ	०.००	०.००	०.००	०.००	११०३.३७	०.००	०.००	०.००	११०३.३७
				बुलडाणा	०.००	०.००	०.००	०.००	२७५.८६	०.००	०.००	१९३.८०	४६९.६६
				एकूण	०.००	०.००	०.००	०.००	१३७९.२३	०.००	०.००	०.००	१५७३.०३
अमरावती एकूण					०.००	०.००	०.००	०.००	१६३४.८०	०.००	०.००	४०.६३	१८६९.२३
५	पुणे	एप्रिल ते मे, २०२३	०२.०६.२०२३	सोलापूर	०.००	०.००	०.००	०.००	१९.९०	०.००	०.००	०.००	१९.९०
		जून, २०२३	२६.०७.२०२३	सोलापूर	०.००	०.००	०.००	०.००	५.५९	०.००	०.००	०.००	५.५९
		मे, २०२३	३१.१०.२०२३	सातारा	०.००	०.००	०.००	०.००	३.३०	०.००	०.००	०.००	३.३०
		पुणे एकूण					०.००	०.००	०.००	०.००	२८.७९	०.००	०.००

६	नाशिक	जून, जुलै, २०२३	२४.०८.२०२३	नाशिक	०.००	०.००	०.००	०.००	२४.२९	०.००	०.००	०.००	२४.२९
				धुळे	०.००	०.००	०.००	०.००	०.३९	०.००	०.००	०.००	०.३९
				नंदुरबार	०.००	०.००	०.००	०.००	६९.३८	०.००	०.००	०.००	६९.३८
				जळगाव	०.००	०.००	०.००	०.००	४७.८४	०.००	०.००	०.००	४७.८४
				अहमदनगर	०.००	०.००	०.००	०.००	९२.८७	०.००	०.००	०.००	९२.८७
				एकूण	०.००	०.००	०.००	०.००	९४६.७७	०.००	०.००	०.००	९४६.७७
	नाशिक	ऑगस्ट ते सप्टेंबर, २०२३	०२.११.२०२३	नाशिक	०.००	०.००	०.००	०.००	७.५६	०.००	०.००	०.००	७.५६
				धुळे	०.००	०.००	०.००	०.००	०.६७	०.००	०.००	०.००	०.६७
				नंदुरबार	०.००	०.००	०.००	०.००	६.४९	०.००	०.००	०.००	६.४९
				जळगाव	०.००	०.००	०.००	०.००	३४.२७	०.००	०.००	०.००	३४.२७
				अहमदनगर	०.००	०.००	०.००	०.००	६.४४	०.००	०.००	०.००	६.४४
एकूण				०.००	०.००	०.००	०.००	५५.३५	०.००	०.००	०.००	५५.३५	
नाशिक एकूण				०.००	०.००	०.००	०.००	२०२.९२	०.००	०.००	०.००	२०२.९२	
एकूण राज्य				०.००	१०.३५	११.२४	२१.२०	२७०२.४२	०.०५	२५.०३	४२५.४३	३५९३.१६	